

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historiae ecclesiasticae saeculi ... XVI supplementum

Fecht, Johann

Francofurti et Spirae, 1684

VD17 VD17 3:315948Z

CCXLII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122751](#)

CCXLII.

*S. Gratiam & pacem à DEO Patre per Christum
Immanuel, Amen.*

Clarissime atque ornatissime vir, Compater reverende. Cum familiarius utar Michaële Elwein, multum de Schwenckfeldii erroribus conserne solemus, dum ille Schwenckfeldium in aliquibus excusat, ego verò errorem demonstro. De quibus nunc aliud nihil commemorandum judico, nisi illud unicum, quod Ecclesiae Argentinensis plurimum interesse scio. Incidimus obiter in mentionem Michaelis Theureri, qui nunciabatur suo renunciatione muneri, quod in Senatu Argentinensi non ita pridem gerebat. Cujus renunciationis Elweinius hanc assert caussam, ut plus oculi esset continuandi & absolvendi Scriptum aliquod. Quale illud sit, facile ex eo intelligitur, quod ex Swenckfeldii Scriptis colligatur, & horum dilucida explicatio futura dicatur. Cum enim genus sermonis in explicandis abstrusis mysteriis plerisque horridius videatur, & non intelligatur, nisi ab iis, qui in schola Schwenckfeldiana diu exercitati sunt, placuit Theatro, eloquentiam suam, quam multa lectio & diuturno usu in hac disciplina sibi comparavit, ad hanc professionem accommodate & imperitoribus aliis ad veriorem, si diis placet, institutionem & synceritoris Theologiae propagationem, sua opera publica inservire. Quanquam autem hoc Teureri consilium, Michael Elwin, gener ipsius, non in eum finem mihi prodiit, ut à me impediretur, aut operi ipsius remota aliqua injiceretur, sed potius, ut Scriptoris Zelum commendaret, & me novitatis expectatione suspenderet, tamen ego aperte contra protestatus sum, me ejusmodi blasphemis libellis usque adeo non delectari, ut potius omnia ejus farinæ Scripta oppressa velim. Et sanè, si tanta mihi esset in negocio hoc administrando prudentia & autoritas, quam est prompta voluntas, nusquam aut saltem Argentina nunquam iste Teureri liber in lucem prodiret. T. vero Excell. Clatil. vir, significandum duxi, ut hos Teureri conatus diligentius observeret, & pro sua pietate, prudentia & autoritate impeditat. Scio quidem, magnam calliditatem esse hominis in occultandis suis technis, attamen à præmonitione faciliter illæ explorantur & deprehenduntur. Ego quoque interim non ceſſabo, omnia diligentius explicari & veritati testimonium ferre, certus, Elwinius nunquam negaturum, quod mihi quidem soli solus, sed duabus vicibus & constanter est confessus. Existimo enim me hanc fidem debere Ecclesie Christi, & Ministerio Argentinensi, ne dicam publicæ tranquillitati. Si nihil promovero hac mea sollicitudine, isthac tamen præmonitione ex tempore nata apud TE mihi fraudi non erit.

Porro cum Elvin: in concertatione illa privata objiceret, Schwenckfeldii Senten-

Sententiam nondum satis cognitam damnari, respondi, satis superque auditum & convictum esse, in Argentinensi Synodo apud Pænitentiarios, me quoque legisse & in promptu habere, non tam quæ hic ad Senatum contra Ministros Argentines perscripsisset, quam quæ illi ad objecta ejus respondissent. &c. Jam Elvvin. non cessat, me subinde multis precibus urgere, ut copiam horum Scriptorum illi faciam. Cum autem omnia ea ante annos 18. à T. E mihi ad privatum meum usum subministrata sint, nolui ea sine ejus, à quo accepi, consensu, vel huic vel cuiquam communicare. Spero tamen, non improbatum iri, si ea quæ T. E ad Senatum contra Wernerii postillam (quam ille diurna & nocturna versat manu) consignavit, legenda committam. Quis novit, an ea admonitione vel flectatur, vel induretur animus ejus? Expecto tamen E. T. judicium & voluntatem, cui acquiescere omnino statui. Responseonis loco ab occupatissimo vel affirmationem simplicem vel negationem requireo. Sed de his satis.

Reliquum est, ut T. E. in memoriam revocem, quæ ante menses quatuor eoram rogavi. Sine ergo, Ornatiss. D. D. & Mæcenashumanissime, me meosque hoc à T. E. viva impetrare, quod post mortem meam ne superstites quidem liberi à Successoribus obtainere poterunt. Brevius hæc, ne videar vel memoriae vel benevolentiae T. diffidere. Opto T. E. cum familia diu & rectè valere. Scripti Hanævillæ VII. Id. Maji Anno M D LXXVIII.

T. E.

Studioſiff.

Conradus Lautenbach.

CCXLIII.

*Salutem in Christo. Reverende & Clarissime Vir,
Domine & frater honorande.*

L Iteras tuas in Schola Portensi mihi Studioſus reddidit, unâ cum historia Actorum, quæ inter Senatum urbis & verbi Ministros Argentorati negotio Concordiæ acta sunt. Cum igitur Elector Saxoniae eo die ab omnibus Politicis actionibus vacans, totus pietatis studio & meditationi sese tradidisset, Cels. ipſius omnia scripta recitavi. Quæ sane ut ex parte Vesta ejus Cels. gratissimæ fuerunt: ita vehementer miratus est, quæ cauſa sit, quod Senatus Vester cunctetur. Ut autem is quoque excitetur, scripsi ego ad D. D. Ludovicum Gremplum, diligenter autem dissimulatis omnibus, quæ tu ad me misisti. Et superiorum annorum exemplum proposui.